

La informació disponible de les varietats de triticle

nov. 18, 2019 |

A les comarques litorals de Girona, en sis anys d'assaigs, ha mostrat una bona adaptació VALEROSO; mentre que, en només tres anys, també cal considerar RGT EXPOTRAC. A les comarques interiors de Girona també estan entre els més productius, en un mínim de tres anys d'assaigs, alguns triticles hivernals com AMARILLO 105 i RGT ELEAC. Les varietats més precoces a espigat han estat BONDADOSO i LG RELÁMPAGO. Han destacat amb uns pesos hectolítrics elevats BONDADOSO, RGT EXPOTRAC, VALEROSO i VIVACIO.

S'han realitzat assaigs d'avaluació de noves varietats de triticle a les comarques litorals i interiors de Girona. No es disposen de resultats en altres zones productives.

A les comarques litorals de Girona s'han assajat principalment varietats alternatives (tipus primavera), tant protegides amb una aplicació fungicida (Figura 1), com sense (Figura 2). En les dues estratègies cal destacar, amb 6 anys d'assaig, el comportament de la varietat VALEROSO, que ha superat significativament a BONDADOSO. En tres anys d'assaig també cal considerar la varietat RGT EXPOTRAC.

Figura 1. Índexs productius de varietats de triticle tractades amb fungicida, assajades al litoral de Girona, les darreres sis campanyes.

TAULA 4. ALGUNES ASSOCIACIONS PRÀCTICADES													
Associació	Dosi de sembra kg/ha	Cicle: període de sembra i recol·lecció											
		O	N	D	G	F	M	A	M	J	J	A	S
Piccol Ordi	120 50												
Moreu Espelta	65-50 15-30												
Ordi Civada Erb	75 40 40												
Mestall: Bat Segol	70-80 70-80												
Dues fórmules: Veça sativa Civada	(1) 30 120	(2) 100 30											
Trepadella Civada	85 95												
Altals Li	20 60												
Altals Dactil	20 10												
Dactil Festuca Trèvol blanc	10-12 10-12 2-3												
Margall italià Trèvol violeta	15 10												

Llegenda
■ Data de sembra
■ Data de recol·lecció

Figura 2. Índexs productius de varietats de tritcale no tractades amb fungicida, assajades al litoral de Girona, les darreres sis campanyes.

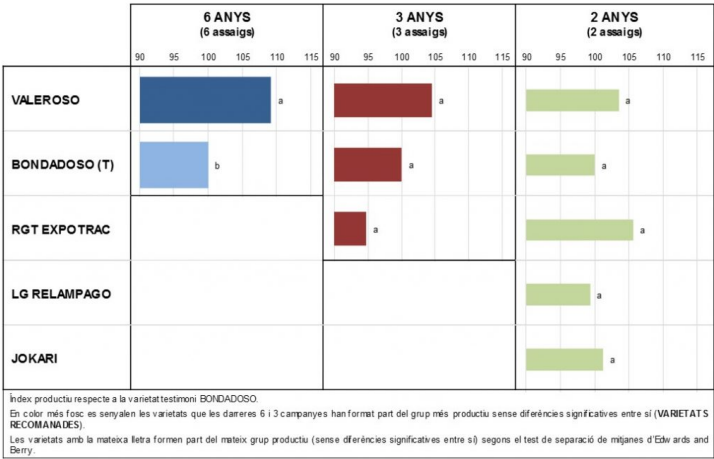
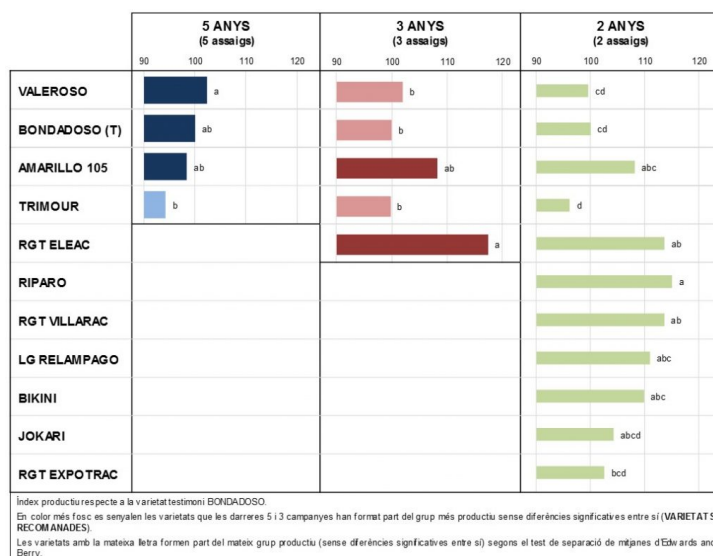

Figura 3. Índexs productius de varietats de tritcale assajades a l'interior de Girona, les darreres cinc campanyes.

A l'interior de Girona s'han assajat tant varietats hivernals com de primavera (Figura 3). Els resultats han mostrat en cinc anys d'assaig el bon comportament de VALEROSO, BONDADOSO i AMARILLO 105. En tres anys d'assaig cal destacar també els rendiments de RGT ELEAC. A la Taula 1 es poden observar les característiques agronòmiques de les varietats de triticle.

Taula 1. Característiques agronòmiques de les varietats de triticle

CARACTERÍSTIQUES DE LES VARIETATS DE TRITICALE													
VARIETAT	PAÍS INSCRIPCIÓ	ANY INSCRIPCIÓ	EMPRESA COMERCIAL	PRECOGITAT ESPIGAT	ALTER-NATIVITAT	TALLA	RESISTÈNCIA				COMPONENTS DEL RENDIMENT	PES ESPECÍFIC	CONTINGUT EN PROTEÏNA
							AJAQUET	CENDROSA	ROVELL BRU	ROVELL GROC	DENSITAT	PES ESPECÍFIC	CONTINGUT EN PROTEÏNA
AMARILLO 105	França	09	DISSEM	Mitjana	Hivern	Molt alta	Baixa	Mitjana a Alta	Alta	Molt baixa	Mitjana	Baix a Mitjà	Mitjà a Alt
BIKINI	França	16	DISSEM	Precoc a Mitjana	Hivern	Alta	Baixa a Mitjana	Mitjana a Alta	Baixa a Mitjana	Mitjana a Alta	Mitjana a Alta	Baix a Mitjà	Mitjà a Alt
BONDADOSO	Espanya	06	AGROVEGETAL	Molt precoc a Precoc	Primavera	Mitjana a Alta	Baixa a Mitjana	Alta	Baixa a Mitjana	Baixa a Mitjana	Baixa	Alt	Alt
JOKARI	França	13	AGRUSA	Mitjana	Hivern	Molt alta	Mitjana	Mitjana a Alta	Baixa a Mitjana	Mitjana a Alta	Baixa a Mitjana	Mitjà a Mitjà	Mitjà a Alt
LG RELAMPAGO	Espanya	17	LAGARAN IMPIGA	Molt precoc a Precoc	Primavera	Mitjana	Alta	Alta	Mitjana	Mitjana	Baixa	Mitjà a Mitjà	Mitjà a Alt
RGT ELEAC	Espanya	16	RADTIBERICA	Mitjana a Tardana	Hivern	Alta	Mitjana a Alta	Mitjana	Mitjana	Alta	Baixa a Mitjà	Baix a Mitjà	Mitjà
RGT EXPOTRAC	Espanya	16	RADTIBERICA	Precoc a Mitjana	Mig hivern	Molt alta	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjà a Mitjà	Alt	Mitjà a Alt
RGT VILLARAC	Espanya	16	DISSEM	Mitjana a Tardana	Hivern	Alta	Mitjana a Alta	Mitjana a Alta	Alta	Baixa a Mitjana	Baixa a Mitjana	Mitjà a Mitjà	Mitjà a Alt
RIPARO	Itàlia	15	MAS SEEDS	Mitjana a Tardana	Hivern	Mitjana	Mitjana a Alta	Mitjana a Alta	Mitjana a Alta	Baixa a Mitjana	Mitjana	Mitjà a Mitjà	Mitjà
TRIMOUR	França	05	FLOMOND OLYMPIE	Precoc a Mitjana	Hivern	Alta	Mitjana	Molt baixa	Alta	Mitjana a Alta	Baixa a Mitjana	Mitjà	Mitjà
VALEROSO	Espanya	13	AGROVEGETAL	Precoc	Primavera	Mitjana a Alta	Baixa a Mitjana	Alta	Alta	Mitjana a Alta	Baixa a Mitjana	Mitjà	Alt
VIVACIO	Espanya	10	FLOMOND DEPREZ	Precoc	Primavera	Alta a Molt alta	Baixa a Mitjana	Baixa a Mitjana	Mitjana a Alta	Baixa a Mitjana	Baixa a Mitjana	Mitjà a Mitjà	Alt

Observació. Les classificacions en cursiva cal considerar-les com a provisionals.

Les varietats més precoces a espigat han estat BONDADOSO i LG RELÁMPAGO, les dues de tipus primavera; mentre que les més tardanes RGT ELEAC, RGT VILLARAC i RIPARO, les tres de tipus hivernal.

Els triticales que han mostrat una major altura de la planta han estat AMARILLO 105, JOKARI i RGT EXPOTRAC. Al llarg dels anys s'ha observat que AMARILLO 105 es una varietat sensible a l'ajagut.

La varietat més susceptible a cendrosa ha estat TRIMOUR; mentre que a rovell groc AMARILLO 105, tot i que també s'han vist afectades BONDADOSO i VIVACIO.

Els pesos hectolítrics més elevats s'han obtingut amb BONDADOSO, RGT EXPOTRAC, VALEROSO i VIVACIO. Els valors del contingut en proteïna més alts s'han observat en BONDADOSO i VIVACIO.

AUTORS

JOAN SERRA
IRTA Mas Badia

ANTONI LÓPEZ
IRTA Lleida